

Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства

Тип дисципліни:

нормативна

Семестр:

третій, четвертий

Обсяг дисципліни:

загальна кількість годин – 300(кредитів ЄКТС –10), аудиторні години: лекції – 64, практичні – 48.

Лектори:

канд. географ. наук, професор Кіт М.Г.

Результати навчання: вміти використовувати загальні методи вивчення фізико-хімічних властивостей ґрунтів; визначати складові ґрунту; характеризувати геологічний профіль ґрунтів; оцінювати ґрунт за показниками його родючості; характеризувати ґрунти різних кліматичних зон та чинники його утворення, аналізувати будову профілю ґрунту, його походження і генезу; володіти методами визначення фізико-хімічних показників родючості ґрунту; визначити гранулометричний склад ґрунту; визначити морфометричні та фізико-географічні характеристики ґрунтів; визначити характеристики водного, повітряного і теплового режиму ґрунту; володіти навиками польових досліджень ґрунтів; вміти розробляти заходи з збереження та підвищення родючості ґрунтів.

Спосіб навчання:

аудиторне.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни:

ґрунтується на вивченні студентами дисциплін: фізика, загальна екологія, біологія, метеорологія, геологія з основами геоморфології, загальне землезнавство, картографія з основами топографії, інтегрується з цими дисциплінами та закладає основи для вивчення студентами наступних дисциплін: екологія рослин і тварин, ландшафтознавство та ландшафтна екологія, біогеографія, екологія лісу, агроекологія, оцінка впливу на довкілля, моделювання і прогнозування стану довкілля, екологічний моніторинг.

Зміст навчальної дисципліни:

Ґрунтознавство як наука. Поняття про ґрунт та чинники ґрунтоутворення. Ґрунтоутворення та ґрунтоутворний процес. Морфологія ґрунтів. Генеза ґрунту. Гумус ґрунту. Вбирна здатність ґрунтів. Кислотність, лужність і буферність ґрунтів. Водний режим ґрунту. Ґрунтове повітря і повітряний режим ґрунтів. Фізичні та фізико-механічні властивості ґрунтів. Тепловий режим і теплові властивості ґрунтів. Родючість ґрунту. Меліорація ґрунтів. Географія ґрунтів як розділ ґрунтознавства. Закономірності географії ґрунтів і ґрунтового покриву. Зональність та вертикальна поясність ґрунтів. Ґрунти арктичної і тундрової зон. Ґрунти тайгово-лісової зони. Ґрунти і ґрунтовий покрив лісостепової зони. Ґрунти степової зони. Ґрунти напівпустель та пустель. Ґрунти субтропічного поясу. Ґрунти тропічного поясу. Джерела накопичення солей в ґрунтах. Основи землеробства як науки про раціональне використання землі та підвищення родючості ґрунтів.

Рекомендована література:

1.Панас Р.М. Ґрунтознавство: навчальний посібник для вузів / Р.М. Панас. – Львів: Новий Світ- 2000, 2012. – 371 с. 2. Позняк С.П. Ґрунтознавство і географія ґрунтів: підручник у двох частинах /С.П. Позняк. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – Ч. 1 – 270 с., Ч. 2 – 286 с. 3. Чорний І.Б. Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства: навч. посібник / І.Б. Чорний. – К.: Вища школа, 1995. – 240 с. 4. Шпек М.П., Дрозд І.Ф., Скробач Т.Б. Ґрунтознавство. Методичні вказівки до лабораторних робіт [для фахівців ОР «Бакалавр» напряму підготовки «6.040106. Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»] / Микола Петрович Шпек, Інеса Федорівна Дрозд, Тарас Скробач. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2015. – 90с.

Форми та методи навчання:

лекції, лабораторні заняття, самостійна робота.

Методи і критерії оцінювання:

– поточний контроль: виконання лабораторних робіт, виконання контрольних робіт;

– підсумковий контроль: екзамен у четвертому семестрі.

100-бальна шкала оцінювання.

Мова навчання:

українська.

Кафедра:

екології та географії.